

4. Ο ΘΕΟΣ ΚΑΙ Η ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ ΘΛΙΨΗ

ΕΔΑΦΙΟ ΜΝΗΜΗΣ: «Μη μεριμνήσητε λοιπόν περί της αύριον· διότι η αύριον θέλει μεριμνήσει τα εαυτής· αρκετόν είναι εις την ημέραν το κακόν αυτής.» Ματθαίον 6/ς' 34.

Για τη μελέτη αυτής της εβδομάδας, διαβάστε: Ρωμ. 1/α' 18-20, Ιώβ 12/ιβ' 7-10, Αποκ. 4/δ' 11, Κολ. 1/α' 16,17, Ματθ. 6/ς' 34, Ιώβ 10/ι' 8-12, Ρωμ. 3/γ' 1-4.

Σε αντίθεση με τα υπόλοιπα βιβλία της Αγίας Γραφής, τα γεγονότα στο βιβλίο του Ιώβ διαδραματίζονται πέρα από το Ισραήλ. Από τη Γένεση και την υπόσχεση του Κυρίου στον Αβραάμ ότι θα τον κάνει «έθνος μέγα» (Γέν. 12/ιβ' 2), μέχρι την Αποκάλυψη όπου περιγράφεται η άγια πόλη Ιερουσαλήμ (Αποκ. 22/κβ' 19), σε κάθε βιβλίο της Αγίας Γραφής βλέπουμε, άμεσα ή έμμεσα, τη σχέση διαθήκης του λαού Ισραήλ με τον Θεό.

Στον Ιώβ δεν υπάρχει καμία αναφορά, ούτε καν στο τόσο σημαντικό γεγονός της Εξόδου του Ισραήλ. Φυσικά, πιστεύεται πως ο Μωυσής έγραψε το βιβλίο του Ιώβ, όπως και της Γένεσις, όσο βρισκόταν στη γη Μαδιάμ, πριν πραγματοποιηθεί ακόμη η έξοδος (δείτε επίσης The SDA Bible Commentary, τομ. 3, σ. 1140).

Πιθανόν όμως να υπάρχει ένας ακόμη λόγος, πιο σημαντικός. Ένα από τα βασικά θέματα που πραγματεύεται το βιβλίο είναι η ανθρώπινη θλίψη, και αυτό είναι παγκόσμιο φαινόμενο. Δεν περιορίζεται σε έναν λαό ή σε μία εποχή. Ανεξαρτήτου εθνικότητας, όλοι έχουμε βιώσει κάποιες από τις θλίψεις του Ιώβ, γνωρίζουμε τον πόνο που υπάρχει στον έκπτωτο κόσμο μας. Όσο μοναδικός κι αν ήταν ο πόνος του, ο Ιώβ μας απεικονίζει στις θλίψεις μας.

Κυριακή 16 Οκτωβρίου

Ο ΘΕΟΣ ΣΤΗ ΦΥΣΗ

Διαβάστε Ρωμ. 1/α' 18-20. Τι μας λέει εδώ ο Παύλος;

.....
.....
.....
.....

Τι δυνατά λόγια! Η ύπαρξη του Θεού φανερώνεται μέσα από τον δημιουργημένο κόσμο, καθιστώντας έτσι τους ανθρώπους «αναπολόγητους» για την απιστία τους. Σύμφωνα με τον Παύλο, από τη δημιουργία και μόνο οι άνθρωποι μπορούν να μάθουν αρκετά για την ύπαρξη και τη φύση του Θεού, γι' αυτό θα είναι δίκαιη η καταδίκη τους την ημέρα της κρίσης.

Αναμφίβολα, η φύση μάς αποκαλύπτει πολλά για τον Θεό. Η σύγχρονη επιστήμη επίσης αποκαλύπτει σ' εμάς λεπτομέρειες για τα θαυμάσια της Δημιουργίας τα οποία οι προγονοί μας πριν από 300 χρόνια, πόσο μάλλον πριν 3.000 χρόνια, δεν μπορούσαν ούτε καν να φανταστούν. Σ' αυτό, ωστόσο, υπάρχει μία ενδιαφέρουσα ειρωνεία: όσο πιο περίπλοκη βρίσκει η επιστήμη τη ζωή, τόσο περισσότερο ισχυρίζεται ότι η προέλευση του κόσμου ήταν τυχαία. Ενώ το iPhone για παράδειγμα, που λειτουργεί βάση σχεδιασμένου λογισμικού, ξέρουμε πως δεν είναι τυχαίο προϊόν επειδή είναι σχεδιασμένο. Δυστυχώς όμως, πολλοί έχουν εξαπατηθεί και δέχονται αυτούς τους ισχυρισμούς.

Διαβάστε Ιωβ 12/ιβ' 7-10. Πώς τα λόγια αυτά αντικατοπτρίζουν την ιδέα που συναντήσαμε στη Ρωμ. 1/α' 18-20;

.....
.....
.....
.....

Και εδώ βλέπουμε ότι η ύπαρξη του Θεού φαίνεται στον δημιουργημένο κόσμο. Ωστόσο, επειδή βρίσκεται σ' αυτήν την έκπτωτη κατάσταση, η φύση δεν μπορεί να αποκαλύψει πλήρως τον χαρακτήρα του Θεού, σίγουρα όμως δείχνει την δημιουργική Του δύναμη και την καλοσύνη Του.

ΣΚΕΨΗ: Ποια πράγματα στη φύση σάς μιλούν για την δύναμη και την καλοσύνη του Θεού; Πώς μπορείτε να αντλήσετε δύναμη και ενθάρρυνση από το μήνυμα που σας δίνεται;

Δευτέρα 17 Οκτωβρίου

ΤΙΠΟΤΑ ΔΕΝ ΠΡΟΗΛΘΕ ΑΠΟ ΜΟΝΟ ΤΟΥ

Υπάρχουν πολλά θετικά και ισχυρά επιχειρήματα για την ύπαρξη του Θεού. Πέρα από τη μαρτυρία του δημιουργημένου κόσμου, υπάρχει επίσης και το γνωστό «κοσμολογικό επιχείρημα». Σύμφωνα με αυτό, τίποτε δεν έγινε τυχαία και τίποτα δεν δημιουργήθηκε από μόνο του. Αντιθέτως, ό,τι δημιουργήθηκε, δημιουργήθηκε από κάτι άλλο που προϋπήρχε, και αυτό είχε δημιουργηθεί από κάτι άλλο που υπήρχε από πιο πριν. Έτσι, καταλήγουμε σε κάτι που δεν έχει δημιουργηθεί, σε κάτι που υπήρχε από πάντα και σύμφωνα με την Αγία Γραφή, αυτό είναι ο Θεός.

Τι μας λένε τα παρακάτω εδάφια για την προέλευση όλων των πραγμάτων;

Αποκ. 4/δ' 11.....

.....

Κολ. 1/α' 16,17.....

.....

Ιωάν. 1/α' 1-3.....

.....

Αυτά τα εδάφια μάς διδάσκουν την πιο λογική εξήγηση για τη δημιουργία – την ύπαρξη ενός αιώνιου Θεού. Ορισμένοι σκεπτικιστές, που αρνούνται την ύπαρξη του Θεού, υποστηρίζουν ότι το σύμπαν δεν το δημιούργησε «τίποτα». Ακόμη και ο γνωστός επιστήμονας Stephen Hawking, ο οποίος για την εποχή μας θεωρείται ως αντίστοιχος Ισαάκ Νεύτων, ισχυρίζεται ότι «τίποτα» δεν δημιούργησε το σύμπαν. «Επειδή υπάρχει ένας νόμος όπως η βαρύτητα, το σύμπαν μπορεί και θα δημιουργηθεί μόνο του από το τίποτα.» Stephen Hawking and Leonard Mlodinow, *The Grand Design*, σ. 180.

Αν και ο Hawking έχει πολλές βαθυστόχαστες και περίπλοκες μαθηματικές εξισώσεις για να περιγράψει την άποψή του, αξίζει να αναρωτηθεί κανείς: έχουν περάσει τουλάχιστον 400 χρόνια από την επιστημονική επανάσταση, και ένας από τους σπουδαιότερους επιστήμονες ισχυρίζεται ότι το σύμπαν, και όλα σ' αυτό, ξεκίνησαν από το τίποτα; Το λάθος παραμένει λάθος ακόμη και όταν λέγεται από έναν σπουδαίο επιστήμονα.

ΣΚΕΨΗ: Διαβάστε Α' Κορ. 3/γ' 19. Γιατί είναι σημαντικό οι Χριστιανοί να θυμούνται συνεχώς αυτή τη σπουδαία αλήθεια;

Τρίτη 18 Οκτωβρίου

ΤΟ ΠΡΩΤΟ ΒΙΒΛΙΟ

Όσοι πιστεύουν στον Θεό έχουν πολλούς βάσιμους λόγους για την πίστη τους. Ωστόσο, υπάρχει ένα πρόβλημα που μπορεί δικαιώσει την απιστία των ανθρώπων, και αυτό δεν είναι άλλο από το πρόβλημα της ανθρώπινης θλίψης και του κακού. Πώς είναι δυνατόν ο Θεός να είναι Ελεήμων, Φιλεύσπλαχνος και Παντοδύναμος, και το κακό να εξακολουθεί να υπάρχει; Αυτό το σημείο απασχολεί πολλούς, ακόμη και τους πιστούς ως έναν βαθμό.

Είναι ενδιαφέρον ότι και η Ε. Χουάιτ υποστηρίζει την Εβραϊκή παράδοση ότι ο Μωυσής έγραψε το βιβλίο του Ιώβ όσο βρισκόταν στην γη Μαδιάμ.

«Τα χρόνια στην έρημο και στην απομόνωση δεν ήταν χαμένα. Ο Μωυσής δεν προετοιμαζόταν απλώς για το σπουδαίο έργο που τον περίμενε, αλλά κατά τη διάρκεια αυτών των χρόνων έγραψε υπό την έμπνευση του Αγίου Πνεύματος, το βιβλίο της Γένεσης και του Ιώβ, βιβλία που θα διαβάζονταν με αμείωτο ενδιαφέρον από το λαό του Θεού μέχρι το τέλος του κόσμου.» Ε. Χουάιτ, The SDA Bible Commentary, τομ. 3, σ. 1140.

Τα δύο πρώτα βιβλία της Αγίας Γραφής, πραγματεύονται το ζήτημα του ανθρώπινου πόνου και θλίψης. Ο Θεός γνώριζε πως αυτό το ζήτημα θα αποτελούσε χρόνιο ερώτημα για τους ανθρώπους, κι έτσι, από την αρχή ακόμη του κόσμου έβαλε τον Μωυσή να καταγράψει την ιστορία του Ιώβ. Ο Θεός ήθελε από την αρχή να ξέρουμε ότι δεν είμαστε μόνοι μας στον πόνο και στην θλίψη, αλλά ότι είναι δίπλα μας και ότι μπορούμε να έχουμε σ' Αυτόν την ελπίδα μας για το τέλος.

Τι μας διδάσκουν τα παρακάτω εδάφια για την ύπαρξη του κακού; Ματθ. 6/ς' 34, Ιωάν. 16/ις' 33, Δαν. 12/ιβ' 1, Ματθ. 24/κδ' 7.

.....
Όσο κατανοητό κι αν είναι το επιχείρημα ως προς το κακό, ενάντια στην ύπαρξη του Θεού, δεν ευσταθεί. Η Αγία Γραφή δεν αναφέρεται μόνο σε έναν Θεό Παντοδύναμο, γεμάτο αγάπη και καλοσύνη, αλλά μιλάει και για την ύπαρξη του κακού, της ανθρώπινης θλίψης και του πόνου. Το κακό δεν αποτελεί δικαιολογία για να αμφιβάλουμε για την ύπαρξη του Θεού. Μάλιστα, ακόμη και με μία γρήγορη ανάγνωση του βιβλίου του Ιώβ βλέπουμε πως ο Ιώβ ποτέ δεν αμφισβήτησε την ύπαρξη του Θεού. Το ερώτημα είναι, γιατί του συνέβησαν όλα αυτά;

ΣΚΕΨΗ: Πώς μπορούμε να μάθουμε να εμπιστευόμαστε την καλοσύνη του Θεού παρά το κακό που υπάρχει γύρω μας;

Τετάρτη 19 Οκτωβρίου

ΤΟ ΕΡΩΤΗΜΑ

Διαβάστε τα παρακάτω εδάφια από το βιβλίο του Ιώβ. Με ποιο θέμα αγωνίζεται ο Ιώβ; Για ποιο ζήτημα φαίνεται να μην απορεί; Ιώβ 6/ς' 4-8, 9/θ' 1-12.

.....
.....
.....
.....

Όπως είδαμε, πουθενά στο βιβλίο του Ιώβ δεν φαίνεται να τίθεται θέμα αμφιβολίας της ύπαρξης του Θεού. Αντιθέτως, το ερώτημα είναι γιατί περνάει αυτές τις δοκιμασίες. Και αυτή ήταν μία φυσιολογική απορία εφόσον πίστευε στον Θεό. Για παράδειγμα, εάν ήταν κάποιος άθεος θα ήταν εύκολο να εξηγήσουμε γιατί υποφέρει, καθώς οι άθεοι πιστεύουν ότι ζούμε σ' έναν κόσμο χωρίς νόημα και σκοπό που δεν ενδιαφέρεται για εμάς. Έτσι, ορισμένες φορές γινόμαστε θύματα δοκιμασιών που δεν έχουν κανένα σκοπό. Πώς είναι δυνατόν; Εφόσον η ζωή δεν έχει κανένα σκοπό, τότε και οι θλίψεις δεν έχουν κανένα σκοπό. Πολλοί μένουν ανικανοποίητοι μ' αυτόν τον συλλογισμό που δεν έχει καμία ελπίδα. Ωστόσο, έχει μια λογική αν δεχθούμε ως δεδομένο ότι δεν υπάρχει Θεός. Από την άλλη, για κάποιον σαν τον Ιώβ το ερώτημα είναι διαφορετικό.

Διαβάστε Ιώβ 10/ι' 8-12. Πώς αυτά τα εδάφια μάς βοηθάνε να καταλάβουμε τι ήταν αυτό που βασάνιζε τον Ιώβ;

.....
.....
.....
.....

Η ερώτηση που απασχολούσε τον Ιώβ έχει απασχολήσει και εξακολουθεί να απασχολεί πολλούς πιστούς: Εφόσον ο Θεός υπάρχει, και είναι Ελεήμων και Φιλεύσπλαχνος, γιατί οι άνθρωποι υποφέρουν; Γιατί, «καλοί» άνθρωποι όπως ο Ιώβ περνούν δοκιμασίες και θλίψεις που δεν έχουν καμία σημασία; Φυσικά εάν δεν υπήρχε Θεός, η απάντηση θα ήταν απλή, μιας και θα ήταν το φυσικό αποτέλεσμα της ζωής σε ένα υλιστικό σύμπαν όπου οι άνθρωποι είναι καθαρά ένα τυχαίο αποτέλεσμα. Επειδή όμως ο Ιώβ δεν είχε αυτήν την άποψη, όπως και εμείς, έτσι προκύπτει το ερώτημα.

Πέμπτη 20 Οκτωβρίου

ΘΕΟΔΙΚΙΑ

Διαβάστε Ρωμ. 3/γ' 1-4. Παρότι η περικοπή έχει να κάνει με την παράβαση της διαθήκης από ορισμένους, ποιο είναι το μεγαλύτερο ζήτημα που θίγει εδώ ο Παύλος; Τι λέει για τον Θεό;

.....
Αναφερόμενος στο Ψαλμ. 51/να' 4 ο Παύλος λέει για τον Κύριο, «διά να δικαιωθής εν τοις λόγοις σου και να νικήσης, όταν κρίνησαι» (Ρωμ. 3/γ' 4). Αυτή η ιδέα που τη συναντάμε σε διάφορα σημεία της Αγίας Γραφής είναι γνωστή ως θεοδικία, και έχει να κάνει με το να γίνει αντιληπτή η καλοσύνη και η δικαιοσύνη του Θεού μπροστά στο κακό. Είναι η ερώτηση που έχει απασχολήσει και απασχολεί τους ανθρώπους. Για την ακρίβεια, όλη η Μεγάλη Διαμάχη είναι μία θεοδικία. Μπροστά στους ανθρώπους και στους αγγέλους, σε όλο το σύμπαν, θα φανερωθεί η καλοσύνη του Θεού παρόλο το κακό που υπάρχει στον κόσμο.

«Κάθε πρόβλημα που είχε αναφύει σχετικά με την αλήθεια και την πλάνη στο διάστημα της μακραίωνης διαμάχης έχει τώρα διασαφηθεί. Τα αποτελέσματα της ανταρσίας, οι καρποί της παραμέρισης των θείων εντολών, έχουν εκτεθεί στα μάτια όλων των λογικών πλασμάτων της δημιουργίας. Το διοικητικό σύστημα του Σατανά, συγκρινόμενο με τη διακυβέρνηση του Θεού παρουσιάσθηκε μπροστά σε ολόκληρη την κτίση. Ο Σατανάς καταδικάστηκε από τα ίδια του τα έργα. Η σοφία του Θεού, η δικαιοσύνη Του και η αγαθότητά Του δικαιώθηκαν πληρέστατα. Αποδείχθηκε ότι η όλη συμπεριφορά Του κατά τη μεγάλη διαμάχη διέπτετο αποκλειστικά από ενδιαφέρον για το αιώνιο συμφέρον του λαού Του και το καλό όλων των υπολοίπων κόσμων της δημιουργίας Του.» Ε. Χουάιτ, Τ.Π.Σ. σ. 799.

Όσο δύσκολο κι αν είναι τώρα για εμάς να καταλάβουμε, επειδή βρισκόμαστε σε έναν κόσμο αμαρτίας και θλίψης (και πόσο πιο δύσκολο για τον Ιώβ), όταν όλα τελειώσουν θα μπορέσουμε να δούμε την καλοσύνη, την δικαιοσύνη και την αγάπη του Θεού σε όλες Του τις επαφές με την ανθρωπότητα, με τον Σατανά και με την αμαρτία. Αυτό δεν σημαίνει πως ό,τι συμβαίνει στον κόσμο είναι καλό, αλλά ότι ο Θεός το αντιμετωπίζει με τον καλύτερο δυνατό τρόπο. Και όταν η τρομερή αυτή κατάσταση με την αμαρτία τελειώσει, θα μπορέσουμε να φωνάξουμε δυνατά: «Μεγάλα και θαυμαστά τα έργα σου, Κύριε Θεέ παντοκράτωρ: δίκαιαι και αληθιναι αι οδοί σου, βασιλεύ των αγίων» (Αποκ. 15/ιε' 3).

ΣΚΕΨΗ: Γιατί είναι τόσο σημαντικό να δοξάζουμε τον Θεό ακόμη και μέσα στις θλίψεις που τόσο δύσκολα αντέχουμε;

ΠΕΡΑΙΤΕΡΩ ΜΕΛΕΤΗ:

Ο Χριστιανός συγγραφέας C.S. Lewis έγραψε ένα βιβλίο για το πώς αντιμετώπισε τον θάνατο της συζύγου του. Αναφέρει: «Δεν κινδυνεύω (νομίζω) να σταματήσω να πιστεύω στον Θεό. Ο πραγματικός κίνδυνος είναι να αρχίσω να πιστεύω τρομερά πράγματα για Εκείνον. Το συμπέρασμα που φοβάμαι δεν είναι “Δεν υπάρχει Θεός,” αλλά “Έτσι, είναι ο Θεός. Μην αυταπατάσαι.”» A Grief Observed, σ. 6,7. Μ' αυτό το θέμα αγωνίστηκε και ο Ιώβ. Όπως είδαμε, ποτέ δεν αμφισβήτησε την ύπαρξη του Θεού, αλλά αυτό που τον απασχόλησε ήταν ο χαρακτήρας Του. Ο Ιώβ υπηρετούσε με πίστη τον Κύριο. Ήταν «καλός» άνθρωπος. Επομένως, ήξερε πως δεν του άξιζαν όλα όσα του συνέβησαν. Και έτσι έκανε την εύλογη για πολλούς ερώτηση: Ποιος πραγματικά είναι ο Θεός; Άλλωστε αυτό είναι και το θέμα της Μεγάλης Διαμάχης. Ποτέ δεν τέθηκε θέμα για την ύπαρξη του Θεού αλλά για τον χαρακτήρα Του. Και παρότι πολλά εμπλέκονται στην επίλυση της Μεγάλης Διαμάχης, αναμφίβολα η σταυρική θυσία του Ιησού όπου «ο Χριστός ηγάπησεν ημάς και παρέδωκεν εαυτόν υπέρ ημών προσφοράν και θυσίαν εις τον Θεόν εις οσμήν ευωδίας» (Εφεσ. 5/ε' 2), φανέρωσε περισσότερο από καθετί στο σύμπαν τον πραγματικό χαρακτήρα του Δημιουργού μας. Ο Σταυρός μάς δείχνει πως μπορούμε να εμπιστευτούμε τον Θεό.

ΕΡΩΤΗΣΕΙΣ ΓΙΑ ΣΥΖΗΤΗΣΗ:

1. Όπως είδαμε, εκείνοι που περνάνε θλίψεις και δεν πιστεύουν στον Θεό δεν έχουν τις ίδιες απορίες που έχουν οι πιστοί όταν έρχονται αντιμέτωποι με τραγωδίες. Μάλιστα δεν έχουν καμία ελπίδα, αφού πιστεύουν πως όλα τελειώνουν στον τάφο. Γι' αυτό και πολλοί άπιστοι είναι απελπισμένοι και δεν βρίσκουν κανένα νόημα στη ζωή. Σε διάφορα λογοτεχνικά έργα εμπεριέχονται τα επιχειρήματα και οι ενστάσεις τους για το πόσο άσκοπα είναι όλα. Πώς μπορούμε μέσα στις θλίψεις μας να αντλήσουμε ελπίδα από την πίστη μας παρά τα ερωτήματα που παραμένουν;
2. Γιατί είναι σημαντικό να στρεφόμαστε στον Σταυρό, την πιο θαυμαστή αποκάλυψη της αγάπης και του χαρακτήρα του Θεού; Όταν οι θλίψεις, οι τραγωδίες και το ανεξήγητο κακό μάς περιβάλλουν, τι μήνυμα μας δίνει ο Σταυρός για τον χαρακτήρα του Θεού; Τι ελπίδα μπορούμε να αντλήσουμε από τον Σταυρό για το τελικό αποτέλεσμα, ανεξάρτητα από το τι αντιμετωπίζουμε;